

**UCHWAŁA NR III/19/18
RADY GMINY ANDRESPOL**

z dnia 18 grudnia 2018 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432) i art. 4¹, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137), Rada Gminy Andrespol uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Andrespol.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej www.bip.andrespol.pl Gminy Andrespol.

Przewodniczący Rady Gminy
Andrespol

Jan Woźniak

Załącznik do uchwały Nr III/19/18

Rady Gminy Andrespol

z dnia 18 grudnia 2018 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANI NARKOMANII GMINY ANDRESPOL NA 2019 ROK

Uzasadnienie

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych działań prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2019 jest kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach. Został on opracowany zgodnie z zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Andrespol, co pozwoli na zajęcie się problematyką alkoholizmu i narkomanii w sposób zorganizowany i kompleksowy.

Spośród wszystkich zagrożeń społecznych, które odgrywają ważną rolę w kształtowaniu się polityki rozwiązywania problemów społecznych uzależnienie od alkoholu i jego szkodliwe spożywanie zajmują miejsce szczególne stanowią tym samym przestrzeń, której nie można lekceważyć i należy dołożyć wszelkich starań, aby zminimalizować negatywny wpływ alkoholu i uzależnienia na lokalną społeczność.

Bliscy osoby uzależnionej żyją najczęściej w permanentnym stresie, który wynika z nieprzewidywalności i relacji osoby pijącej w sposób pozbawiony kontroli. Destrukcyjny wzorzec postępowania i poważne zaburzenia zachowań osoby uzależnionej sprawiają, że jej osobisty dramat dotyka wiele innych osób.

Sposoby realizacji zadań ujętych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz o ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych, jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji, osób fizycznych i obejmują:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną, zapobiegawczą,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych,

Celem i zadaniem głównym programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy w szkołach i świadomości mieszkańców Gminy Andrespol oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych jak również działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz działań Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. Profilaktyka uniwersalna, czyli społeczna wdrażana poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Andrespol, oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz informacyjnych.

2. Zwiększenie poziomu świadomości, wrażliwości i reagowania społecznego, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie, edukacja, wspieranie psychiczne, praca socjalna).

4. Wsparcie psychologiczne dla osób posiadających deficyty.

PRZEWDYWANE FORMY REALIZACJI ZADAŃ SŁUŻĄCYCH DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW PROGRAMU

ZADANIE I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Cel: ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Zadania Punktu Konsultacyjnego

1. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem, od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w następujących formach:

- konsultacje, pomoc i wsparcie psychologiczne,
- poradnictwo,
- wspieranie osób uzależnionych po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej,
- pomoc udzielana osobom uzależnionych od narkotyków, hazardu, internetu, nikotyny.
- wsparcie psychologiczne dla osób dorosłych i młodzieży z deficytem,
- przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych, publicznych ośrodków zamkniętych osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, oraz o mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików,
- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- udostępnienie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami i przemocą.

Punkt konsultacyjny współpracuje z:

- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- Placówkami Podstawowej Opieki Zdrowotnej
- Placówkami Lecznictwa Odwykowego w Łodzi
- Sądem
- Szkołami

Inne działania wymagające środków finansowych

- opłacanie kosztów powołania biegłych sądowych (psychiatra, psycholog) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- finansowanie porad psychologów w punkcie konsultacyjnym,
- zakup materiałów papierniczo-biurowych oraz niezbędnych artykułów do pracy w punkcie konsultacyjnym,

ZADANIE II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy przemocy domowej pomocy psychospołecznej i prawnej.

Cel: ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z w/w rodzin.

Bezpośrednie wsparcie i pomoc polegająca na:

1. Świadczeniu pomocy w punkcie konsultacyjnym dla osób uzależnionych oraz ofiar przemocy – prowadzenie poradnictwa i interwencji.
2. Prowadzeniu edukacji publicznej przez zakup ulotek, broszur i poradników.

3. Dofinansowaniu do wypoczynku letniego, zimowego zgodnie z programem profilaktyczno-socjologicznym dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych.

4. Współpracy z pedagogami i psychologami szkolnymi oraz dyrektorami szkół w zakresie zapotrzebowania na prowadzenie profilaktycznych zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców i treningów psychoedukacyjnych dla nauczycieli i wychowawców oraz spotkań terapeutycznych w szkołach.

5. Działaniu Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i innych używek, ofiar i sprawców przemocy w rodzinie w celu zmotywowania ich do podjęcia właściwego leczenia i terapii.

6. Dofinansowaniu do imprez dla Seniorów żyjących w rodzinach dysfunkcyjnych, niewydolnych finansowo.

7. Działaniu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie tzw. „Niebieska Karta” – jest to podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą, wsparcie jej oraz udzielenie profesjonalnej pomocy (doradczej, terapeutycznej w razie potrzeby także socjalnej).

Sprawne i szybkie reagowanie wobec sygnałów i innych przypadków zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny.

- działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- działalność punktu konsultacyjno – informacyjnego skierowana do społeczności lokalnej,
- współdziałanie z dzielnicowymi policji,
- współdziałanie z pedagogami szkolnymi,
- współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Działalność Świetlic Środowiskowych.

Jedną z form pomocy dzieciom z rodzin patologicznych, dysfunkcyjnych, niewydolnych finansowo i wychowawczo jest działalność świetlic środowiskowych, których celem jest:

- pomoc w nauce
- pomoc w przezwyciężeniu kryzysów szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych, osobistych, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych,
- stałą współpracę z rodziną dziecka,
- dożywianie dzieci w postaci podwieczorku (zakup artykułów żywnościowych),
- zakup materiałów i pomocy dydaktycznych do pracy z dziećmi w świetlicach,
- finansowanie umów zleceń dla osób prowadzących zajęcia w świetlicach środowiskowych,

Inne :

Prowadzenie edukacji społecznej poprzez zakup i upowszechnienie ulotek, broszur, informatorów adresowanych do mieszkańców gminy dotyczącej oferty pomocy dla członów rodzin z problemem występowania zjawiska przemocy domowej.

Propagowanie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających i uwrażliwiających młode pokolenie na problem przemocy, w tym przemocy rówieśniczej oraz związanych z zagrożeniem wynikającym z nadużywania środków psychoaktywnych.

Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód picia alkoholu przez dzieci i młodzież zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z zapisem art.4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą” jest zadaniem własnym gminy realizowanym w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Określa ona zadania służb i instytucji, które mają udzielać wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, oraz zasady pracy zarówno z osobami stosującymi przemoc w rodzinie, jak również i doznającymi.

Działania służące realizacji zadań.

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (działalność punktu konsultacyjnego), działanie Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego,
- realizacja procedury tzw. „Niebieskiej Karty”, praca dzielnicowych w środowisku
- współdziałanie z mieszkańcami gminy gdzie w ramach profilaktyki promuje się zdrowy styl życia, w tym różne formy spędzania wolnego czasu i właściwe relacje społeczne służące wzmocnieniu więzi sąsiedzkich, rodzinnych oraz rówieśniczych,

Na terenie gminy Andrespol funkcjonują podmioty, które w zakresie swoich kompetencji mają zadanie Przeciwdziałać Przemocy w Rodzinie, są to przede wszystkim:

- Zespół Interdyscyplinarny
- Punkt Konsultacyjny (poradnictwo psychologa)
- Posterunek Policji
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły
- kuratorskie służby sądowe

NARKOMANIA

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w rozdziale 2: podmioty realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi: Art.2 us.1 .

Zadania wynikające z ustawy obejmują w szczególności:

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy dot. narkomanii pomocy psychospołecznej, konsultacji, a przede wszystkim porad w kategoriach związanych z uzależnieniem od narkotyków, dopalaczy , substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- wsparcie psychologiczne oraz edukacyjne pacjentów po zakończeniu leczenia stacjonarnego,

Realizacja zadań odbywać się będzie w ramach działalności Punktu Konsultacyjno-informacyjnego mającego swoją siedzibę w Andrespolu.

ZADANIE III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych.

Cel: zwiększenie świadomości wśród młodzieży i dzieci nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu oraz innych używek jak również przemocy rówieśniczej.

1. Prowadzenie pozalekcyjnych programów i zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, obejmujących szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień w tym zajęć aktywizujących opiekuńczo-wychowawczych zmniejszających ryzyko kontaktu z alkoholem i narkotykami ukierunkowanych na zwiększenie umiejętności radzenia sobie z emocjami i przejawami agresji, wyrabianie nawyków zdrowego stylu życia rozwijanie zainteresowań, wyrównywanie szans edukacyjnych, pomoc w nauce,

Powyższe formy pracy realizowane są w ramach prowadzonych punktów świetlicowych na terenie gminy. Zakres finansowania powyższego zadania dotyczy kosztów wynagrodzenia opiekunów świetlic, kosztów zakupu pomocy dydaktycznych materiałów i sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć zgodnie z zapotrzebowaniem, dożywianiem dzieci uczestniczących w zajęciach oraz organizowaniu imprez

okolicznościowych(w tym zakup nagród i drobnych upominków) wynikających z planu pracy świetlicy w miarę posiadanych środków.

1. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych dot. uzależnień i przemocy skierowanych do uczniów szkół podstawowych, gimnazjum i liceum w tym:

- finansowanie lub dofinansowanie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do wszystkich grup dzieci i młodzieży bez względu na stopień indywidualnego ryzyka, uczących się umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia,
- wspieranie inicjatyw mających na celu aktywne zaangażowanie rodziców, przekazanie im informacji na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz praktyczne wzmocnienie ich umiejętności wychowawczych w tym zakresie poprzez aktywną współpracę ze szkołami.
- dofinansowanie do wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym i dysfunkcyjnych. Podstawą zakwalifikowania dziecka jest nasilenie problemów występujących w rodzinie, a nie tylko sytuacja materialna,
- dofinansowanie z zakresu profilaktyki uzależnień do: programów profilaktycznych, spektakli, szkoleń wykorzystywanych do pracy z dziećmi i młodzieżą,
- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież **zgodnie Narodowym Programem Zdrowia,**
- upowszechnienie wiedzy wśród mieszkańców na temat szkód wynikających z picia alkoholu w ciąży, zwłaszcza pod kątem wpływu alkoholu na rozwijający się płód.
- nawiązanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości, oraz prowadzenie edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych.

Inne działania.

Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia.
- podejmowanie działań przez Policję na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców poprzez zwiększenie kontroli pod względem trzeźwości na drogach, cykliczne spotkania Policji z mieszkańcami gdzie poruszane są problemy związane z brakiem trzeźwości na drogach i ich następstwami zdrowotnymi i prawnymi.
- dofinansowanie do uroczystych spotkań Wigilijnych oraz Wielkanocnych dla osób oraz rodzin patologicznych, dysfunkcyjnych oraz niezaradnych finansowo,
- wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym,
- sfinansowanie udziału Pełnomocnika Wójta ds. uzależnień w konferencjach, szkoleniach,

ZADANIE IV

Wspomaganie działalności i instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Cel: poszerzanie wiadomości na temat pomocy i współpracy dla mieszkańców gminy.

1. Współpraca z Posterunkiem Policji w Androspolu mająca na celu zapobieganie naruszeniu porządku publicznego przez osoby pod wpływem alkoholu oraz substancji psychoaktywnych.
2. Współpraca ze stowarzyszeniami, grupami AA, organizacjami zaangażowanymi w działalność na rzecz społeczności lokalnej.
3. Współpraca z Parafiami Rzymsko-Katolickimi i innymi związkami wyznaniowymi.

ZADANIE V

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel: przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa, działalność informacyjna.

1. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem.

2. Rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących handlu alkoholem.

Zamierzone rezultaty realizacji Programu

Oczekiwany efekt realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii jest:

1. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dla mieszkańców gminy Andrespol w punkcie konsultacyjno – informacyjnym.

2. Zmniejszenie skali zjawiska problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie na terenie gminy Andrespol.

3. Podjęcie przez osoby uzależnione oferty poradnictwa, wsparcia i terapii.

4. Zmobilizowanie społeczności lokalnej do wzięcia odpowiedzialności za zapobieganie problemom szeroko pojętej patologii.

5. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej.

Zadania ujęte w programie finansowane są z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, jako wydzielony w dziale 851 „Ochrona Zdrowia” rozdział 85154 „Przeciwdziałanie Alkoholizmowi”.

Ogółem na Profilaktykę i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałanie Narkomanii planuje się w roku 2019 wydatki w wysokości 216,800 złotych,

Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych bądź nagle zaistniałych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii stosownymi uchwałami Rady Gminy.

Członkom Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 120 złotych brutto (sto dwadzieścia złotych).

Realizatorem Programu jest Pełnomocnik Wójta ds. Uzależnień.